

ת"פ 31521/08/20 - מדינת ישראל נגד חאמד הרוש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 31521-08-20 מדינת ישראל נ' הרוש

בפני בעניין:	כבוד השופט חגי טרסי המאשימה	מדינת ישראל
נגד		
הנאשם	חאמד הרוש	
	ע"י ב"כ עו"ד תלאווי	

גזר דין

כתב האישום

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בו יוחסו לו עבירות של **סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה בניגוד להודעת איסור שימוש ברכב** - עבירות על סעיף 332(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ועל סעיף 67 רישא וסיפא לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם בעל רישיון נהיגה מיום 3.12.18 ובבעלותו רכב מסוג מאזדה (להלן: "**הרכב**"). בתאריך 23.4.20 ניתנה לנאשם הודעה על איסור שימוש ברכב על ידי לשכת התנועה במחוז לוד, ובתאריך 23.7.20, נפסל רישיונו של הנאשם על ידי משרד הרישוי. בתאריך 9.8.20 בשעה 22:20 לערך נהג הנאשם ברכב בראשון לציון, כשעמו אחותו ושתי בנות דודו (להלן: "**נוסעות הרכב**"), על שדרות משה דיין לכיוון מזרח, תוך שהוא אחז בידו טלפון נייד.

כשנעמד הנאשם עם רכבו ברמזור בצומת הרחובות משה דיין ושדרות היובל, הבחין שוטר, שסייר באזור על גבי אופנוע משטרה, בנאשם אחז בטלפון, והורה לו לעצור במקום בטוח לאחר הצומת. בניגוד להוראה, ביצע הנאשם פניית פרסה, והחל בנסיעה מהירה בשדרות משה דיין לכיוון מערב, תוך שהשוטר רודף אחריו, ופנה לרחוב אברהם בר. בצומת הרחובות אברהם בר ורוז'נסקי, הצליח השוטר לעקוף את רכבו של הנאשם ולחסום את דרכו. הנאשם נסע לאחור, עקף את אופנועו של השוטר מצד שמאל, פנה לרחוב רוז'נסקי ומשם המשיך בנסיעה עד שחזר לשדרות משה דיין לכיוון מערב.

במהלך נסיעתו על שדרות משה דיין ומשנתקל הנאשם ברכבים שעמדו ברמזור אדום, עקף אותם מימין, חצה את הצומת בניגוד לרמזור אדום בכיוון נסיעתו, והמשיך בנסיעה עד לצומת הירידה לכביש 20, שם הבחין ברכבים שעמדו

ברמזור אדום ונעצר. בשלב זה, הצליח השוטר להדביק את רכבו של הנאשם, חסם אותו, ירד מהאופנוע והתקדם במהירות לעבר הנאשם תוך שהוא מורה לו לעצור. על אף שהשוטר נעמד מול רכבו של הנאשם והורה לו לעצור, נסע הנאשם מעט לאחור, כיוון את הרכב ימינה כדי להתחמק מחסימת השוטר והחל בנסיעה לפניו תוך שהשוטר עומד בכיוון נסיעתו. עקב כך, נאלץ השוטר לזוז הצידה ונפגע ממראת רכבו של הנאשם.

הנאשם פנה לכיוון כביש 20 והמשיך בנסיעה מהירה לכביש 431 עד הגיעו למחלף נס ציונה, שם נכנס לצומת מרומזר, בניגוד לרמזור אדום, ופנה לכביש 4313. אז המשיך הנאשם בנסיעה מהירה, תוך חציית צומת מרומזר נוסף בניגוד לרמזור אדום, ובהגיעו לצומת עם כביש 44, פנה ימינה והמשיך בנסיעה על כביש 44 לכיוון רמלה. במהלך הנסיעה על כביש 44 לכיוון דרום, ניסה השוטר להורות ולסמן לנאשם לעצור את רכבו, אך הנאשם המשיך בנסיעתו המהירה. לאחר שהשוטר עקף את רכבו של הנאשם בכוונה ליצור חסימה בכביש, הנאשם החל בנסיעה לאחור, נעמד על אי תנועה והחל בנסיעה על כביש 200 עד חזרתו לכביש 44 לכיוון צפון.

אותה עת ובעקבות דיווחים של השוטר, ביצעו שוטרים נוספים, באמצעות הניידת שלהם, חסימה בצומת ניר צבי לכיוון צפון. עם זאת, מאחר והנאשם המשיך בנסיעה מהירה וכדי למנוע התנגשות של הנאשם בניידת המשטרה, נאלצו השוטרים להזיז את הניידת והנאשם עקף אותה, חצה את הצומת בניגוד לרמזור אדום והמשיך בנסיעה מהירה לכיוון בית דגן. בצומת בית דגן פנה הנאשם לכיוון משמר השבעה, אך בעקבות חסימה משטרתית, ביצע פניית פרסה וחזר לצומת בית דגן, עקף ניידת שחסמה את נתיב נסיעתו, עלה על אי תנועה המפריד בין הנתיבים, נסע בניגוד לכיוון הנסיעה ופנה ימינה לכביש 44 לכיוון מחלף חולון, תוך שהוא חוצה צומת מרומזר בניגוד לרמזור אדום ותוך שהוא גורם לרכב בכביש לבלום ולסטות מנתיבו.

בהמשך, עלה הנאשם על כביש 1 לכיוון מזרח והמשיך בנסיעתו המהירה עד שנעצר בין מחלף קיבוץ גלויות למחלף גנות, לאחר שהתפוצץ הגלגל הקדמי ימני של הרכב. עם עצירת הרכב יצא ממנו הנאשם והחל במנוסה רגלית לכיוון מסילת הרכבת הסמוכה לכביש 1, על אף שהשוטרים רדפו אחריו וצעקו לו לעצור. לאחר מרדף רגלי עצרו השוטרים את הנאשם. המרדף כולו נמשך כ-30 דקות, מהירות נסיעתו של הנאשם הייתה גבוהה, והוא המשיך בנסיעה למרות בקשותיהן של נוסעות הרכב שיעצור.

במסגרת הסדר הטיעון הופנה הנאשם לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן, אך לא גובשו כל הבנות עונשיות, וכל אחד מהצדדים טען לעונש על פי ראיות עיניו.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם עולה כי מדובר בצעיר כבן 20, רווק, המתגורר בבית משפחתו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ואוחז בתעודת בגרות. מזה כ-15 חודשים עובד בחברה ליבוא ושיווק ציוד תעשייתי, ומעסיקו מעיד עליו כי הוא עובד אחראי, מסור ורציני. אמו נפטרה כשהיה כבן 13, כאשר אביו ואמו החורגת היו דמויות הוריות מיטיבות אשר דאגו לכל מחסורו. הנאשם תאר קשר טוב עם בני משפחתו ודיווח על מצוקה כלכלית ועל כך שהוא המפרנס העיקרי

של המשפחה, על רקע מחלת אביו.

הנאשם נעדר עבר פלילי, אך מהרישום התעבורתי עולה כי הוציא רישיון נהיגה בשנת 2018 ולחובתו 7 הרשעות קודמות בגין עבירות הכוללות, בין היתר, נהיגה ברכב לא תקין שנאסר השימוש בו, נהג חדש שהסיע יותר אנשים מהמותר ללא מלווה, נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול, התנהגות הגורמת נזק, נהיגה כשברמזור אור אדום ונהיגה בקלות ראש. בגין הרשעות אלה נדון לקנסות של עד 1,500 ₪, פסילת רישיון בפועל עד 10 חודשים ואף למאסר על תנאי.

בהתייחסותו לעבירות בהן הורשע בעבר, מסר כי הוציא רישיון נהיגה בגיל 17 והדבר סימן עבורו הצלחה ועורר בו תחושת גאווה. עוד עלה כי חווית הנהיגה נתפסה על ידו כביטוי לגבריות וליכולת שליטה, כאשר לא נתן דעתו לעומק הבעייתיות באי ציות לתמרורים וביצוע עבירות תנועה. בהתייחסותו לעבירות נשוא תיק זה מסר כי לא שם לב לפרטי הדוח בו נכתב כי רכבו הורד משימוש על הכביש. באשר לנהיגה בפסילה מסר בקצרה כי טעה בהחלטתו לנהוג ואינו זוכר מדוע שללו ממנו את הרישיון. באשר לאי היענותו להוראת השוטר לעצור ולבריחתו, התרשמה קצינת המבחן כי התייחסותו שטחית, מצמצמת, מטשטשת ומדאיגה, כאשר הנאשם חזר על דבריו כי פחד מהשוטר, אשר במהלך המרדף שלף אקדח, אך לא נתן הסבר מניח את הדעת מדוע לא עצר מלכתחילה והמשיך בנהיגה תוך סיכון יושבי הרכב האחרים.

הנאשם ביטא צער וחרטה בגין ביצוע העבירות וכן ביטא נכונות מילולית להשתלב בהליך טיפולי אולם התקשה להציב מטרה ראשונית, ולהתייחס לשינוי שמעוניין לערוך בהקשר לדפוסי נהיגתו. על רקע זה התרשמה קצינת המבחן כי נכונותו להשתלב בטיפול נובעת מחשש מענישה מחמירה ולא מתוך הכרה בבעייתיות שבדפוסי התנהגותו. על פי התרשמות שירות המבחן מדובר בבחור צעיר, ללא עבר פלילי, אשר לו משפחה תומכת ומלוכדת, והוא בעל יכולת לימודיות טובות וכן בעל יכולת התמדה והסתגלות. הנאשם נמצא בשלבי גיבוש זהותו האישית, הגברית, מאופיין בסגירות, מופנמות ודימוי עצמי נמוך. בהתייחס לדפוסי נהיגתו, התקבל הרושם כי עצם חווית הנהיגה והשליטה ברכב, מחזקת את תחושת הגבריות הרעועה שלו ואת בטחונו העצמי, כשהוא חווה את הנהיגה כאקט של שליטה והוכחת גבריותו. להערכת קצינת המבחן, ברח הנאשם מהמטרה על רקע תחושת חרדה וקושי להתמודד באופן אדפטיבי במצב דחק.

באשר לגורמי הסיכון מתייחס התסקיר לביצוע העבירות וחומרתן, עברו התעבורתי, העובדה כי נעדר אמפתיה למצוקת בנות משפחתו שהיו עמו ברכב וביקשו ממנו לעצור. מעשיו מלמדים על דפוסי נהיגה בעייתיים, כאשר לא הורתע מהליכים קודמים שהתנהלו בעברו ואינו מכבד סנקציות שהוטלו עליו. עוד מצוין הפער שבין חומרת העבירות לבין התייחסותו החלקית והמצמצמת, כשהוא מגלה מידה של אדישות כלפי מעשיו ומחזיק בעמדות מקלות ביחס לחוקי התעבורה, מתקשה לספק הסברים מניחים את הדעת להתנהגותו, ומתקשה להציב לעצמו מטרות לשינוי. עוד הוזכרה ההתרשמות מבחור לא בשל, סגור ומופנם, שתופס את הנהיגה כאקט להוכחת גבריותו, כשעונשים שהוטלו עליו לא ביססו הרתעה והוא המשיך לנהוג באופן המסכן חיי אדם ומחזיק בעמדות מקלות ביחס לחוקי התעבורה. באשר לגורמי סיכוי לשיקום התייחס שירות המבחן להעדר עבר פלילי וליציבותו ותפקודו במסגרות השונות: לימודים, עבודה ומשפחה. עוד צוינו העדר אינדיקציה לשימוש בסמים וההערכה כי אינו מאופיין בדפוסים עבריינים מופנמים. בנוסף, התייחסו לשיתוף הפעולה עם השירות במסגרת תקופת הפיקוח במעצר, אז נשמר עמו קשר מעקבי.

לנוכח נתונים אלו, ובהם הקושי המשמעותי להיענות להוראות החוק בתחום התעבורה, לצד מידה נמוכה של יכולת להציב לעצמו גבולות כנהג ודפוסי נהיגה מסוכנים, ולאור הקושי להפיק תועלת משיח רגשי וקוגניטיבי אודות מעשיו, הרי על אף הצהרתו על נכונות להשתלב בטיפול, יכולתו להפיק מכך תועלת לצורך הפחתת הסיכון - נמוכה. לפיכך, לא נוצר בסיס להמלצה שיקומית ושירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית ומרתיעה, אשר תשקף את חומרת מעשיו של הנאשם ותציב לו גבול ברור.

טיעוני הצדדים

בטיעוניה לעונש, הדגישה ב"כ המאשימה את חומרת מעשיו של הנאשם, והזכירה את הנסיבות הכרוכות בביצוע העבירה. בתוך כך ציינה כי הנאשם נהג כאשר הוא פסול מנהיגה, כשהוא אוחז בטלפון נייד, כשברכבו נוסעות נוספות, לא עצר למרות הוראת השוטר, חצה מספר צמתים כשברמזור אור אדום, נסע נגד כיוון התנועה, עקף מספר חסימות של שוטרים, ובאחת מהפעמים אף נפגע שוטר. עוד ציינה כי המרדף ערך כ-30 דקות. לדבריה, מעשיו אלו של הנאשם פגעו בערכים החברתיים של סיכון חייהם, שלומם ורכושם של משתמשי הדרך. התובעת ציינה כי בתי המשפט עמדו לא אחת על הסכנה שעולה מהימלטות משוטרים, שמובילה למרדפים בכבישי הארץ ופוגעת קשות בביטחון האישי של הציבור ולעיתים אף מובילה לפגיעה ברכוש ובנפש. לדבריה, מידת הפגיעה של מעשי הנאשם בערכים החברתיים היא ברף הבינוני, שעה שמדובר במרדף שהתרחש הן בתוך העיר והן בכבישים מהירים, בשעת לילה שאינה מאוחרת, כאשר הנאשם נוסע באופן המסכן את חייו ואת חיי הנוסעות שהיו עמו ברכב. המאשימה הגישה אסופת פסיקה וטענה למתחם ענישה הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ציינה התובעת כי הנאשם הודה וחסך זמן ציבורי יקר. מדובר בצעיר, ללא עבר פלילי, אך בעל עבר תעבורתי הכולל 7 הרשעות, חלקן בעבירות משמעותיות. בנוסף, הפנתה לתסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם התקשה לשתף פעולה וגילה צמצום ואדישות ביחס למעשיו, ולבסוף הומלץ על ענישה מוחשית. על רקע זה ביקשה למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם, אך לא בתחתית ממש, לצד מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון ופסילה על תנאי.

ב"כ הנאשם הקדיש את תחילת דבריו לטענה כי מעשיו של הנאשם מצויים ברף התחתון של מדרג החומרה של העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ומשיקים לעבירה הקלה יותר של נהיגה פוזת. לדבריו, מבלי להקל ראש במעשיו של הנאשם, לא היו הם כרוכים בפגיעה בגוף, למעט אותה נגיעה של מראת הרכב בשוטר, לא נגרם כל נזק לרכוש ורק רכב אחד נאלץ לסטות מעט מנתיבו. הסנגור המלומד הפנה למספר פסקי דין המציגים, לטעמו, מקרים חמורים יותר, ובהם נקבעו מתחמי ענישה קלים מזה לו עותרת המאשימה. על יסוד טיעוניה אלה עתר למתחם ענישה הנע בין 9 חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות ועד 30 חודשי מאסר בפועל.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ציין כי הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו. עוד ציין את הנסיבות האישיות המורכבות העולות מהתסקיר ובהן מות אמו, אביו החולה, קשיי הפרנסה והיותו של הנאשם המפרנס העיקרי בבית, כך שמאסרו משליך על המשפחה כולה. הסנגור הגיש מסמך מלשכת הרווחה ברמלה, המאשר כי המשפחה מוכרת לעובדי הלשכה, וכן מכתב ממעסיקו של הנאשם, ממנו עולה כי הנאשם מתמיד להגיע לעבודה ומבצע את

תפקידו בצורה טובה. עוד ציין כי הנאשם פנה ביוזמתו לעו"ס בעיר רמלה כדי שיתמכו בו גם מבחינה השכלתית וגם מבחינה תעסוקתית, והוא נמצא במהלכו של טיפול. הוא ציין כי מהתסקיר עולה שהנאשם נמצא בשלב של גיבוש זהותו, ולכן מוטב יהיה לשמר את הקשר עם שירות המבחן. לפיכך, ביקש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

לבסוף, שמעתי את דברי הנאשם עצמו, אשר מסר כי הוא מצטער על מעשיו, והבטיח כי הוא משקיע את כולו במשפחתו ובפרנסתה.

דין והכרעה

העבירה המרכזית בה הורשע הנאשם הנה סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה שלצידה עונש מרבי של 20 שנות מאסר, המעיד על חומרתה הרבה. חומרה זו נלמדת גם מפסיקתו העקבית של בית המשפט העליון. יפים לעניין זה הדברים שנכתבו בע"פ 4538/08 מ"י נ' פלוני, פסקה 9 (13.08.2008), אשר צוטטו אך לאחרונה במסגרת ע"פ 4626/20 יצחק גולדשטיין נ' מ"י (04.04.2021):

"בית משפט זה קבע רמת ענישה גבוהה במיוחד לעבירות הכרוכות בנהיגה פרועה בכביש תוך סיכון מיידי של חיי אדם בנתיב תחבורה ואגב התעלמות מכללי התנועה ומהוראות שוטרים לעצור. חומרת הענישה נובעת הן מהחומרה המופלגת העולה מהתנהגות זו, ומהסיכונים שהיא טומנת בחובה, והן מהתפשטותה של התופעה המסוכנת הזו בכבישי הארץ, באזורים שונים בערים ומחוצה להן".

על שכיחותן של עבירות אלה, על החומרה הכרוכה בהן ועל רף הענישה המתחייב עמד בית המשפט העליון גם בע"פ 3300/16 אבו ענזה נ' מ"י, פסקה 10 (11.5.17):

"לדאבוננו, מקרים של נהיגה פראית ובריונית בכביש תוך התעלמות מרשויות אכיפת החוק, מגיעים לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים; ולא פעם עמד בית משפט זה על חומרתם של מעשים אלה. הפסיקה הדגישה את הצורך בענישה מרתיעה בכל הנוגע לעונשם של מי שעברו עבירה ממין זה- וזאת לנוכח הקטל המתמשך בכבישים:

'המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי. דברים אלו נכונים אף ביתר שאת בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, תוך התעלמות מהוראות השוטרים לעצור, לגביהן נקבע כי נדרשת ענישה משמעותית ומרתיעה" (ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015), בפסקה 8; וראו גם: ע"פ 1641/13 אבו סביח נ' מדינת ישראל (31.12.2014), בפסקה 18; ע"פ 5981/15 מדינת ישראל נ' סלוצקי (05.07.2016), בפסקה 17)."

כן ראו ע"פ 9750/09 ליפיקו נ' מ"י (6.10.2010), שם נאמר כי:

"בית משפט זה נדרש לא אחת, ולמרבה הצער לעיתים תכופות מדי, לעבירה הנמצאת בליבו של תיק זה ול"תופעת המרדפים" אשר קנתה לה אחיזה במחוזותינו. תופעה חמורה זו, קוראת תיגר על שלטון החוק ושמה לאל את ביטחונם וחייהם של המשתמשים בדרך. האיסור הפלילי על סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה הינו אחד האמצעים להתמודדות עם תופעה חמורה זו, ורף הענישה החולש על העבירה משלים את המאמצים למיגורה. האינטרסים החשובים שבבסיסה של העבירה, שכיחותה של תופעת המרדפים, והקטל המתמשך בכבישי ארצנו חיזקו את משקלו של האינטרס הציבורי בדבר הרתעת העברין והציבור כולו, והובילו לקביעתו של רף ענישה מחמיר. הענישה המקובלת עומדת כיום על מספר שנות מאסר ומספר שנות פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון רכב".

במעשיו המתוארים בכתב האישום **פגע הנאשם, פגיעה ממשית, בערכים חברתיים חשובים**, ובראשם הצורך להגן על חייהם ושלומם הגופני של כלל המשתמשים בדרך מפני הסיכון הכרוך בנהיגה מהירה ומסוכנת. עוד פגע הנאשם בצורך להגן על קניינו ורכושו של הציבור, ועל תחושת הביטחון שלו, ובצורך להישמע להוראות גורמי אכיפת החוק ולשמור על הסדר הציבורי. ציינתי כי מדובר היה בפגיעה ממשית, וזאת לנוכח **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, המעידות על הסיכון הרב שהסב הנאשם ליתר המשתמשים בדרך ועל הזלזול הבוטה שהפגין בהוראות החוק ובגורמי האכיפה. בהקשר אחרון זה אזכיר כי הנאשם בחר במועד לנהוג ברכבו במועד המוזכר בכתב האישום, וזאת על אף שכשבוועיים בלבד קודם לכן נפסל רישיון הנהיגה שלו על ידי משרד הרישוי. לא זו אף זו, מספר חודשים קודם לכן נמסרה לנאשם הודעה על איסור שימוש ברכב, על ידי לשכת התנועה, אך הנאשם בחר להתעלם מכך, ונהג ברכבו כאילו לא אירע דבר.

ובאשר לנסיעה המסוכנת עצמה, הרי כמפורט בכתב האישום, ובמטרה להתחמק מהשוטר, אשר הבחין בו נוהג תוך שהוא אווז בידו טלפון נייד והורה לו לעצור בצד, עבר הנאשם שלל עבירות תעבורה, וסיכן סיכון ממשי את שלומם של יתר המשתמשים בדרך, בתוך העיר ומחוצה לה. במהלך המרדף הממושך שהתנהל אחריו, נסע הנאשם במהירות גבוהה ומסוכנת, חצה צמתים רבים בניגוד להוראות האור האדום שברמזור, עלה פעמיים על אי תנועה ועקף מספר פעמים חסימות שביצע השוטר, תוך התעלמות בוטה ומופגנת מהוראותיו. במהלך אחד מאותם ניסיונות עקיפה והתחמקות אף נפגע השוטר ממראת רכבו של הנאשם.

בשלב מסוים נהג הנאשם ברכבו בניגוד לכיוון התנועה ובהמשך אף גרם לאחד הרכבים בכביש לבלום ולסטות מנתיבו. את כל זאת עשה תוך שהוא נוהג במספר כבישים בין עירוניים מרכזיים, בשעת לילה לא מאוחרת, בה עושים נהגים רבים שימוש בכבישים אלה. המרדף כולו נמשך פרק זמן ממושך של כמחצית השעה, והשתרע על פני אזור גאוגרפי נרחב. יוזכר עוד כי ברכבו של הנאשם נסעו 3 בנות משפחה תמימות, ובנהיגתו המתוארת סיכן הנאשם גם אותן, תוך שהוא מתעלם מבקשותיהן לעצור. גם לאחר שהרכב נעצר בשל התפוצצות אחד הצמיגים, פתח הנאשם במנוסה רגלית, על אף שהשוטרים קראו לו לעצור, והוא נתפס רק בתום המרדף הרגלי אחריו.

אמת, בפועל לא נגרם במקרה זה נזק לרכוש, ואף הפגיעה הפיזית בשוטר הייתה, ככל הנראה, מינורית, אך לנוכח הנתונים בדבר אופן נהיגתו של הנאשם, משך המרדף ומיקומו, ברי כי פוטנציאל הנזק שהיה כרוך במעשיו של הנאשם היה גבוה מאד, ורק מזלו הטוב, ומזלם של יתר המשתמשים בכביש באותה עת, הם שמנעו תוצאה חמורה פי כמה וכמה.

בבחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, יש לציין בראש ובראשונה את עניין

אבולקיעאן (ע"פ 2410/04 מ"י נ' אבולקיעאן (11.11.04), שם התווה בית המשפט העליון מדיניות ענישה מחמירה, והדגיש כי מצופה מהערכאות הדיוניות ליישם רף ענישה מחמיר, לשם מיגורן של העבירות והרתעת הרבים. בתוך כך החמיר בית המשפט עם משיב אשר הורשע בנהיגה פרועה, אגב מרדף משטרתי אחריו, בשעה הומה, בטבורה של עיר, והעמיד את עונשו על 4 שנות מאסר. הנחייה מחמירה זו ניתנה אמנם בעידן שקדם לתיקון 113 לחוק העונשין, אך בפסיקה מאוחרת יותר הובהר כי ההנחיה שניתנה בעניין אבולקיעאן שרירה וקיימת גם לאחר התיקון. ראו לעניין זה, ע"פ 285/13 מוסטפא נ' מ"י, פסקה 4 (24.10.2013) וכן ע"פ 5981/15 מ"י נ' סלוצקי, פסקה 17 (5.7.16).

בנוסף, ביקשה המאשימה לסמוך את עתירתה על פסקי הדין הבאים:

ע"פ 6059/15 סלאמה נ' מ"י (10.8.16), שם דובר במערער אשר הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בכך שנסע בפראות במשך זמן לא מבוטל, בהיותו פסול מנהיגה, תוך סיכון משתמשי הדרך וכשהמשטרה דולקת אחריו. מעשיו כללו, בין היתר, חציית 4 צמתים ברמזור אדום, נסיעה בנתיב הנגדי, עקיפות מסוכנות שחייבו רכבים לסטות לשולי הדרך ולבלום בלימות חירום ופגיעה בניידת משטרה שנסעה במקביל אליו. המרדף נפסק רק לאחר שהמערער התנגש במעקה בטיחות ונעצר לאחר ניסיון בריחה רגלית. בית המשפט העליון אישר את גזר הדין של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נקבע **מתחם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר**, והושת עונש של **5 שנות מאסר**. כמו כן הופעלו מאסרים מותנים, בחופף ובמצטבר, כך שבסה"כ נדון הנאשם ל-74 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

ע"פ 8664/19 בכר נ' מ"י (8.3.20), בו הורשע המערער, על פי הודאתו, בעבירות סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטט ואי ציות לרמזור אדום. בשל נהיגה מסוכנת שגרמה לנהג אחר לסטות מדרכו, סימן קצין משטרה למערער לעצור, אך הוא לא שעה להוראתו ופתח בנהיגה פרועה, סטה אל נתיב הנסיעה הנגדי, חצה צומת בניגוד לאור אדום ברמזור, תוך סטייה לסירוגין אל נתיב הנסיעה הנגדי וחציית קו הפרדה רצוף באופן שגרם לכלי רכב לבלום ולסטות לשולי הדרך. נקבע **מתחם ענישה הנע בין 22 ל-44 חודשי מאסר בפועל**. על המערער, בעל הרשעות קודמות, הוטלו **24 חודשי מאסר** ופסילת רישיון נהיגה לשנתיים, ורכבו חולט. הערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה, תוך הפנייה לפסיקה לפיה על עברייני תנועה הנמלטים מהמשטרה ונוהגים בפראות ראוי להטיל 3 שנות מאסר ואף יותר.

ע"פ 1520/16 אלוראסנה נ' מ"י (24.11.16), שם דובר במערער, שוהה בישראל שלא כדין, אשר נהג ברכבו בפראות ביישוב מאוכלס בצפיפות, ללא רישיון נהיגה ופוליסת ביטוח, במטרה להימלט מאנשי המשטרה אשר דלקו אחריו, כאשר ילדים מצויים בכביש ובקרבתו, תוך סיכון ניכר למשתמשי הדרך. המרדף נפסק לאחר שהמערער התנגש בעץ ונעצר לאחר שניסה להימלט רגלית. ביהמ"ש המחוזי קבע **מתחם הנע בין 3 ל-5 שנות מאסר** והשית על הנאשם עונש של **42 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם והבהיר כי המגמה המרכזית בעבירות מסוג זה היא להשית עונשים קשים ומרתיעים, כך שגם אם העונש נוטה במעט לחומרה, אין מקום להתערב בו.

בת"פ (מרכז) 8237-09-18 מ"י נ' אקונה (24.9.19), הורשע נאשם, על פי הודאתו, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה נגרם נזק לרכוש ועבירות נלוות נוספות.

הנאשם, אשר מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, נהג בשעת לילה בעיר וכשהבחין בשוטרים שכרזו לו לעצור, נמלט בנסיעה מהירה, חצה צומת באור אדום והמשיך בנסיעה מהירה ומסוכנת בכביש 6, עקף מחסום משטרה על שול הכביש ובמחסום הבא בלם וניידת משטרה שדלקה אחריו התנגשה בו מאחור. לבסוף עלה על מחסום דוקרנים ונעצר. המרדף התבצע לאורך כמאה ק"מ ונמשך כשעה. במהלך המרדף נסע הנאשם מספר קטעים במהירות העולה על 150 קמ"ש וגרם לרכבים בכביש לסטות מנתיבם. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל**. הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד שהתיישן, נידון לעונש של **46 חודשי מאסר בפועל**.

מנגד, ביקש ב"כ הנאשם לסמוך עמדתו על פסיקה בה נקבעו מתחמי ענישה מתונים יותר:

ע"פ 8963/17 **ששון נ' מ"י** (7.3.18), בו דובר על מערער אשר נהג בעת שרישיונו אינו בתוקף, וכאשר כרזה לו ניידת, פתח בנהיגה פרועה, אשר כללה חציית צומת ברמזור אדום ועקיפת מחסומים משטריים, בעודו נמלט מניידות המשטרה. אחד השוטרים אף נחבל בברכיו לאחר שנדרש לזנק ממקומו מחשש לפגיעה. המערער נעצר רק בעקבות ירי השוטרים לעבר רכבו. בית המשפט העליון אישר את גזר הדין, אשר במסגרתו נקבע מתחם **הנע בין 2 ל-5 שנות מאסר בפועל**, ומאסר בפועל למשך **44 חודשים**.

ע"פ 2789/13 **מ"י נ' חמדי** (4.8.13), בו דובר במשיב אשר הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ובהסעה שלא כדין. הנאשם, בחור צעיר כבן 21, הסיע 25 שוהים שלא כדין לתוך שטח ישראל, וכשהתבקש על ידי שוטר לעצור את הרכב, התעלם והמשיך בנהיגה במהירות גבוהה מהמותר, עבר בין נתיבי נסיעה ונסע על קו הפרדה לבן. בנוסף, ירד לשול וניסה לפגוע פעמיים ברכב המשטרה. המשיב נעצר לאחר נסיעה של כחצי ק"מ בלבד, לאחר שהבחין בכך שהשוטר שלף אקדח. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, החמיר את מתחם הענישה בגין העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב התחבורה בנסיבות הספציפיות של המקרה **ל-15 עד 30 חודשי מאסר**, והשית על הנאשם **20 חודשי מאסר** בפועל חרף גילו הצעיר, עברו הנקי והתסקירים החיוביים שהוגשו בעניינו.

הסנגור אף הפנה לת"פ (מרכז) 67353-09-19 **מ"י נ' חאמד** (21.4.21), אשר נדון לפני, שם דובר על נאשמים אשר הורשעו בעבירות של שהייה שלא כדין ובעבירות רכוש, שלצידן הורשע נאשם 1 גם בעבירה של סיכון חיי אדם, נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח ואילו נאשם 2 הורשע בסיוע לעבירה של סיכון חיי אדם. הנאשמים נכנסו לישראל ללא היתר, כשהם נוסעים ברכב גנוב ביחד עם אחר, מצוידים בצידוד פריצה מתוחכם, ומסייעים לאותו אחר בגניבתו של כלי רכב. לאחר מכן שימשו "רכב מוביל" לרכב הגנוב, וחצו צומת ברמזור אדום. בהמשך, כאשר הבחינו במחסום משטרה שנועד לעצורם, ביצעו פניית פרסה והחלו נוסעים בפראות בניגוד לכיוון התנועה. תחילה פגעו בניידת משטרה שניסתה לעצורם וגרמו לה נזק. לאחר מכן אילצו נהגים אשר נקלעו לדרכם לסטות מנתיב נסיעתם, ולבסוף התנגשו ברכב וגרמו לנוסעיו לחבלות ולנזק ניכר לרכושם. לאחר התאונה נמלטו השניים רגלית, אך נתפסו בקרבת מקום. בעניינו של נאשם 1 קבעתי מתחם ענישה **הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר** ולנוכח עברו הפלילי המכביד הטלתי עליו **50 חודשי מאסר**. יצוין כי במקרה הנ"ל הנהיגה הפרועה הייתה קצרה מאד ומתוחמת למרחק של מאות בודדים של מטרים בלבד, אם כי, בשונה מעניינו, מומש פוטנציאל הסיכון ונגרמו נזקים ממשיים לגוף ולרכוש.

בשים לב לכל האמור לעיל, בדבר הערכים החברתיים שנפגעו, היקף הפגיעה בהם ומכלול הנסיבות הקשורות בביצוע

העבירות, לרבות עצמת הסיכון, טיב המעשים בהם נקט הנאשם, הנהיגה בעוד רישיונו פסול, משך המרדף ומיקומו, והנזק המצומצם שנגרם בפועל, ולאור מדיניות הענישה הנוהגת, אני סבור כי לצד מעשיו של הנאשם יש לקבוע **מתחם ענישה הנע בין 27 ל-54 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון הנהיגה לפרק זמן משמעותי.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ואשר על בסיסן יש לאתר את העונש הראוי לנאשם בגדר המתחם שנקבע, הרי שמדובר בבחור צעיר, כבן 20, נעדר עבר פלילי, אשר הודה במיוחס לו, לקח אחריות על מעשיו וחסך זמן ציבורי יקר. עוד יצוין לקולה תפקודו התקין של הנאשם עד כה בכלל המסגרות, היותו בעל משפחה תומכת והיעדרם של דפוסים עברייניים מופנמים. נסיבותיו האישיות והמשפחתיות אינן פשוטות, כמפורט בתסקיר, ואין ספק כי שליחתו לנשיאת מאסר תכביד לא רק עליו אלא גם על בני משפחתו התלויים בו לפרנסתם. הנאשם גם שיתף פעולה בקשר המעקבי שנוהל עמו בשלב המעצר והביע שאיפות חיים נורמטיביות, לצד נכונות מילולית להשתלב בטיפול.

מנגד, מדובר במי שלמרות גילו הצעיר ועל אף שמאז קיבל רישיון נהיגה ועד לאירוע המתואר בכתב האישום חלפו כשנתיים בלבד, הספיק הוא לצבור לחובתו 7 הרשעות קודמות בתחום התעבורה, לרבות בעבירות חמורות, וביניהן נהיגה במהירות מופרזת ואי ציות לתמרור עצור. בנוסף, גרם לתאונת דרכים תוך חציית צומת באור אדום ונהיגה בקלות ראש ואף הורשע בנהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול. בגין שתי הרשעות אחרונות אלה נדון, בין היתר, לפסילה בפועל לפרקי זמן של 4 ו-10 חודשים בהתאמה. גיליון הרישום התעבורתי של הנאשם מעיד אפוא על מי שמזלזל בחוקי התנועה ומקים בנהיגתו סיכון של ממש למשתמשים בדרך ולעוברי אורח.

מסקנה זו מקבלת משנה תוקף לנוכח ממצאי התסקיר. הנאשם הביע אמנם צער על מעשיו, אך קיימים בעניינו גורמי סיכון משמעותיים אשר לא זכו לכל מענה. מעשיו של הנאשם מלמדים על דפוסי נהיגה בעייתיים, כאשר לא הורתע מהליכים קודמים שהתנהלו בעברו ואינו מכבד סנקציות שהוטלו עליו. עוד צוין בתסקיר הפער שבין חומרת העבירות לבין התייחסותו החלקית והמצמצמת, כשהוא מגלה מידה של אדישות כלפי מעשיו ומחזיק בעמדות מקלות ביחס לחוקי התעבורה, מתקשה לספק הסברים מניחים את הדעת להתנהגותו, ומתקשה להציב לעצמו מטרות לשינוי. עוד הוזכרה ההתרשמות מבחור לא בשל, סגור ומופנם, שתופס את הנהיגה כאקט להוכחת גבריותו, כשעונשים שהוטלו עליו לא ביססו הרתעה והוא המשיך לנהוג באופן המסכן חיי אדם. הובהר כי הנאשם מתקשה להפיק תועלת משיח רגשי וקוגניטיבי ועל כן סיכויי שיקומו אינם גבוהים. על רקע נתונים אלה לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית, ואף המליץ פוזיטיבית להטיל ענישה מוחשית ומרתיעה שתציב לנאשם גבול ברור.

מדובר אפוא בבחור צעיר, שזוהי הסתבכותו הראשונה בפלילים, אשר הודה במיוחס לו ואשר טרם טעם טעמו של מאסר. נתונים אלה מצדיקים דרך כלל מיקום העונש ברבדים התחתונים של מתחם הענישה שנקבע. עם זאת, לא ניתן להתעלם מרף הסיכון המשתקף מהמעשים ומהאמור בתסקיר, מהעדר אופק טיפולי ומהצורך להרתיע את הנאשם, ואחרים כמותו, מפני ביצוע מעשים דומים בעתיד. לפיכך, אין מקום להטיל עונש המצוי ברף התחתון ממש, ונדרשת ענישה מעט מחמירה יותר, בגדר המתחם שנקבע, וזאת לצד מרכיבי הענישה המשלימים המתחייבים.

לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 33 חודשים, בניכוי ימי המעצר - מיום 9.8.20 ועד יום 23.9.20.
2. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירה על סעיף 332 לחוק העונשין.
3. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם עבירה של נהיגה בזמן פסילה.
4. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, וזאת במצטבר לכל פסילה אחרת. תנאי לחישוב הפסילה הנו ביצוע הפקדה כדין.
5. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 6 חודשים, וזאת על תנאי, כאשר התנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, לא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה או עבירה על סעיף 332 לחוק העונשין.
6. קנס בסך 5,000 ₪, או 75 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 90 יום.

העתק יועבר לשירות המבחן

זכות ערעור בתוך 45 ימים

ניתן היום, ה' תמוז תשפ"ב, 04 יולי 2022, במעמד הצדדים.